

СЕНТЕРҮ ЯЛАВЭ

Муркаш район хаҗачё

1944 сулхи майн 5-мёшённе тухат

54 (7371) №

Шамат кун, 2006 сулхи июлн (утӑ) 1-мёшӗ

Хакё ирёлкё

Июлн 1-мёшӗ – Пётём тёнчери кооперативсен кунӗ

ХИСЕПЛӖ ПАЙЩИКСЕМ, ПОТРЕБИТЕЛЬСЕН КООПЕРАЦИЙӖН ЕҖЧЕНӖСЕМ, ВЕТЕРАНСЕМ!

Сире Пётём тёнчери кооперативсен кунӗ тата Раҗсейри потребительсен кооперацийӗ 175 сул тултарнӑ ятпа саламлатӑп.

Чӑваш Енри кооператив юхӑмӗ паян йӑркеллӗ, эффективлӑ еҗлекен тытӑм пулса тӑрат. Вӑл тӑрлӗ енлӗ аталанат. Ку тавара курттӑммӑн тата вакӑн сутни, обществӑлла апатлану, производство еҗсӗ-хелӗ, транспортпа тивӗстерессе, страхлас еҗ, пысӑк квалификациллӗ специалистсем хатӑрлессе.

Чӑвашпотребсоюз ялти йӑла службин системине сӗнетсе улӑштарассипе активлӑ еҗлет. Сӗнӗ предприятисем уҗать, сӗнӗ еҗ вырӑнӗсем йӑркелет. Ял хуҗалӑх продукциӗ, эмел чӑртаварӗ ытларах туянса ял сыннисен тупӑшне уҗтерме пулӑшат. Җапла майпа республика кооператорӗсем Раҗсейри агропромышленоҗ комплексне приоритетлӑ наци проекчӗ шучӗпе аталантарассине пысӑк тӑп хывӑҗсӗ. Чӑваш ялӗсене сӗнелсе аталанма майсем туса парасӗ.

Чӑваш Ен потребительсен кооперацийӗ хӑйӗн еҗсӗпе республикара та, унӑн тулашӗнче те пысӑк обществӑлла авторитет сӗнсе илчӗ. Чӑвашпотребсоюз вунӑ сул ытла сӗршыври кооператив юхӑмӗн лидерӗсен шутӗнче.

Таван ене аталантарассишӗн ырми-канми еҗленӗшӗн тав тӑватӑп. Җирӗп сывлӑх, тапса тӑракан оптимизм, сӗнӗ ситӗнӗсем, тулли пурнӑҗ тата телӗ сунатӑп!

Н. ФЕДОРОВ,
Чӑваш Республикин Президентӗ.

ХИСЕПЛӖ КООПЕРАТОРСЕМ ТАТА СУТУ-ИЛУ ЕҖЧЕН ВЕТЕРАНСЕМ!

Сире хӑварӑн профессии уявлӗ – Пётём тёнчери кооперативсен кунӗ ячӗпе чун-чӑререн саламлатӑп.

Сирӗн еҗсӗр халӑхӑн пурнӑҗсӗпе уйрӑлми тачӑ җыхӑннӑ. Тавар туянакансен ыйтӑвӗсене тивӗстерес тесе ырми-канми тӑрӑшатӑр. Рынок хутшӑнӑвӗсен тапхӑрӗнче те ура синче җирӗп тӑратӑр. Җулсеренех эсир паракан пулӑшусен шучӗ те, пахалӑх те уҗсӗх пырат. Җакӑ хӑех эсир хӑварӑн еҗсӗре чун-чӑре хушнӑ пек пурнӑҗланине җирӗплетсе парат. Сирӗн пархатарлӑ еҗсӗр районӑн экономика аталанӑвӗ, социаллӑ пурнӑҗне лайӑхлатасси сине витӗм кӑрет. Тавах сире җакӑншӑн.

Эсир малашне те, умри йывӑрлӑхсене пӑхмасӑр, ситӗнӗ хыҗҗӑн ситӗнӗ тӑвасса, Центросоюзӑн Пётём Раҗсейри тата Чӑвашпотребсоюзӑн республикари ӑмӑртӑвӗсенче малта пуласса шанатӑп. Эсир районти сынсен пурнӑҗне пуянах та хӑтлӑрах тӑвассишӗн тӑрӑшасси пирки пӑрре те инкӑленместӑп.

Пурне те җирӗп сывлӑх, ӑнӑҗсупа пуҗарулаҗ, вӑрӑм кун-җул, телӗ сунатӑп.

Ю. ИВАНОВ,
район пуҗлӑхӗ.

“Симӗс еҗ җи” маршрутӗсемпе

Паха апат хатӑрлессе – паянхи еҗ

Яп-янкӑр кӑвак тӑпере сайра куракан шурӑ пелӗтсем анлӑ океанри турпассем евӗр кӑна. Кӑнтӑртан хушӑран килекен ӑшӑ варкӑш 30 – 32 градуслӑ шӑрӑха сиреймест. Аҗта ан пӑх – пур сӗрте те чӑн-чӑн җу илемӗ. Җак илемпе киленсе сулла хыҗҗӑн кӗр кунӗсем, каярах сивӗ хӗл ситессе пирки те манас марччӗ. Ыранхи кунпа пурӑнканӑн, тӑрӗссипе, паян куну җук та. Җак вӑхӑтра тулли ыйхӑ та җывӑрса курайман ял сыннисӗн канлӑх телӗкре кӑна.

Аратлӑ ыльӑх еҗретессипе специализациленекен Е. Андреев яч. хис. ял хуҗалӑх производство кооперативӗ-завада пырса кӗрсен те кунти пурнӑҗ вӗллери пек сӗрлесе тӑни куранат.

– Пурте пулсах каяймаҗ пулин те, җак кунсем обществӑлла ыльӑх-

чӑрлӑх валли ытлӑ-ситлӗ паха апат хатӑрлемелли вӑхӑт пулнине хуҗалӑхри кашни еҗчен җывӑрса илсе ӑнланат. Ӑнланат те – иртен пулса кӑҗчен хирте вӑй хурат, – терӗ тӑл пулун малтанхи самантӗнчех хуҗалӑх ертӗҗи Н. Рудаков. Хуҗалӑх аратлӑ ыльӑх завочӗ пулнӑран ыльӑх йышӗ те Муркашсемпе Җурлатрисен сахалах мар. Вӗсенчен продукци илессине җитес хӗл кунӗсенче те җакарас мар тесен, Е. Андреев яч. хис. хуҗалӑхӑн ырмаҗчен юлнӑ вӑхӑтра 573 тонна утӑ, 1547 тонна сенаж янтӑламалла. Председатель калашле, кусем пурнӑҗсупа сук теллӗсем мар.

...Хире тухрӑмӑр. Юрий Геннадьевич Максимов хӑйне җирӗплетсе панӑ Е-302 косилкапа нумай сул уҗекен курака гектар хыҗҗӑн гектар сулат. Хӗртсе

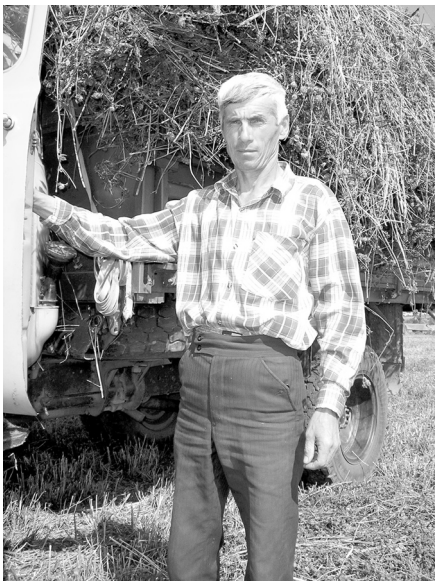
пӑхакан хӗвел питтинче кураҗ хӑвӑрт типет, паха утӑ пулат. Ана вӑхӑтра пуҗтарассипе вара уй-хир бригадисен еҗченӗсемпе механизатор-водителӗсем пӑр сӗмьери пек тимлӗсӗ, утӑна хранилӗсене турттараҗсӗ. Аҗаннӑ ыльӑх апатне хӗл кӑҗмалӑх янтӑласипе хуҗалӑхра алӑ тата механизаци ыйӗсемпе туллин уҗа кураҗсӗ. Акӑ, уй-хир еҗченӗсем сулнӑ кураҗан пӑр пайне купана пуҗтарнӑ пулсан, телӗр пайне Михаил Атласкин механизатор рулонлӑ пресс-подборщикпа пухса хунӑ та ӗнтӗ. Пуҗаран утӑ турттараҗсӗре Виталий Романов (сӑн ӑкерчӗкӗре), Николай Оньков, Андрей Атласкин, Борис Александров водителӗсем хастар.

– Еҗ чӑрӗкне утӑ хатӑрлес еҗсере иртерни маншӑн хӑйне евӗр куну: иртен вӗренӗ сулӗнчен уҗалса илсе сӗнине хатӑрленсе аслисемпе пӑрле вӑй хурса сӗнӗ шухӑшсем сулалаҗсӗ, пурнӑҗа җывӑрсах тӑвасӗ, – тет тулли сенӗк утӑ йӑтса кӑҗал Муркашри вӑтам школта 10 класс пӑтернӗ Люба Онькова (сӑн ӑкерчӗкӗре). Җамрӑк хӗрӗн сӑмахӗсене хирӗслеме җук.

Кунта хире хуҗалӑхӑн тӑп агрономӗ Владимир Алексеевич Димитриев пырса ситрӗ. “Еҗ хӑвӑртлӑхӗ сулӗлӗ шайра пултӑр тесе пур енлӗ тимлетпӑр. Акӑ, хирте кунӗпе еҗлекен механизаторсене кӑнтӑрлахи тата кӑҗи апата ыраҗна тухса ситеретпӑр. Утӑ хатӑрлес еҗ кал-кал пырсан кӗсех сенаж сине тухассине те пӑхатпӑр”, – терӗ вӑл еҗлекенсен тӑрӑшулӑхне палӑртса.

Хуҗалӑхӑн кӑҗал 400 гектар сынчен нумай сул уҗекен кураксене, 180 гектар сынчен пӑр сул уҗекен кураксене сулса пуҗтарса кӗртмелле.

Анатолий БЕЛОВ.
Автор сӑн ӑкерчӗкӗсем.

РАЙОНТИ ПӒРЛЕШӰЛӖ ХУСАЛАХСЕНЧЕ ИЮНӗН 29-МӒШӖ ТӒЛНЕ ВЫЛЬӑХ АПАЧӖ ХАТӒРЛЕС ЕҖ МӒНЛЕ ПЫНӒИНЕ КАТАРТНИ

Колонкӑсенче: 1. Нумай сул уҗекен кураҗсем сулнӑ. 2. Утӑ хатӑрленӗ. 3. Сенаж хывнӑ. 4. Силос хывнӑ (процентпа).

Е. Андреев яч. хис.	13	6	0	
“Волга”	41	0	0	
“Восток”	44	49		14
“Герой”	13	3	0	0
ЗАО «Агро-Урожай»	69	18		
К. Иванов яч. хис.	41	5	60	7
Ильич яч. хис.	32	13	37	0
“Колос”	5			
Ленин яч. хис.	15	7	0	0
“Лидер”	16	4	0	0
ГУП ЧР «ПФ «Моргаушская»	65			
“Нива”	7	3	0	
“Оринино”	35	15	0	37
“Передовик”		7	6	6
“Свобода”	40	9	3	
“Сеятель”	6	2	0	
Суворов яч. хис.	23	7	0	
ООО АФ «Рассвет»	15	4		0
ОАО АФ «Нива»	0			
“Ударник”	53	13	47	0
“Хлебороб”	8	2	0	
Чапаев яч. хис.	23	7		0
“Чемеево”	44	14		42
Чкалов яч. хис.	17	0	0	0
КФХ Михайлов А.Н.	15	10	0	
Районӗпе	24	8	11	11

Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗ умӑн

Ял сыннин пурнӑҗне лайӑхлатассишӗн

Чӑваш Республикин федераллӑ инспекторӗ ертсе пынипе “2006 султа Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗн” планӗпе килӗшӗллӗн июнӗн 10-мӗшӗнчен пулса июлн 10-мӗшӗнчен куҗса сӑркен агитаци пунктчӗ еҗлеме пулӑр. Иртен эрнере вӑл пирӗн районти Мӑн Сентӑрте пулчӗ. Тӑл пулу ял сыннисемпе универмаг сӑрчӗ умӑнче иртрӗ.

Чи малтанах Чӑваштӑн ертӗҗи Ю.К. Марсов пухӑннисен умӑнче Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗн теллӗвӗсемпе җадаҗисем җинче чарӑнса тӑчӗ.

– Чи кирли – җырава хутшӑнма шикленмелле мар. Мӗншӗн тесен җак кампани сӗнӗ налуксем хураҗисе мар, халӑхӑн пурнӑҗ шайне лайӑхлатассипе җыхӑннӑ, – палӑртрӗ Юрий Клементьевич.

Пуҗтарӑннисене Чӑваш Патшалӑх филармони артисчӗсем концерт лартса пачӗҗ. Куҗса сӑркен агитаци пунктӗнчисем халӑхпа пӑр чӗлхе тупма җакӑ та җирӗплетсе парат: вӗсем тӑрлӑрен конкурс та йӑркелерӗҗ. Халӑх кӗввине ыльӑҗисине хӑйӗн пултарулаҗне кӑнтартнӑ “Рассвет” хуҗалӑх рабочийӗ П.Б. Пафнугтӑев “Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗ” эмблемӑллӑ футболкана тивӗсрӗ.

Җакнашкӑл тӑл пулу җав эрне кунах автостанци территориянче те пулса иртрӗ.

Тӑпрен илсен вара Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравне хатӑрленниси районта малалла пырат. Иртен эрне кун җыравӑсен (вӗсем пӑтӗмпе 118ӑн) вӗренӗвӗ иртен эрнере вӗҗленчӗ. Вӗсем хӑйсем җак еҗсӗ хатӑрине тест витӑр тухса җирӗплетсе пачӗҗ.

Шамат кун вара җыравӑсен еҗсӗ пулсанчӗ. Вӗсем Пётём

Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравне хутшӑнакан объектсене малтанласа пӑхса тухма пулӑрҗсӗ. Ку еҗ 7 куна пырат. Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗ тавра каласнӑ май ӑна пирӗн районта ирттерессинӗ яваллӑ С.Ф. Кириллова уполномоченнӑй җакна палӑртрӗ.

– Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗ ял хуҗалӑх таварӗ туса кӑларакансене пурне те пырса тивет: дача, садпа пахча тытакансенчен пулса фермер хуҗалӑхӗсем, пысӑк ял хуҗалӑх предприятисем тараҗна. Ял хуҗалӑх җыравӗн результатӗсем вара аграри отраслӗнчи паянхи лару-тӑрӑва тӑрӑҗ хак пама пулӑшӗ, ял хуҗалӑх таварне туса кӑларакансемпе вӗсен вӑйне пӑлме май парӗ. Җапла майпа Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗ сӑршыва инвентаризацилеме пулӑшӗ.

Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗнчи ыйтусем чи малтан хуҗалӑх җыравӗнче пӑрлапӑкӗ, ыльӑх-чӑрлӑх, кайӑк-кӗшӗк, лартнӑ йывӑҗ-тӑмӗ мӗн чухлӗ пулнине пырса тивӗсрӗ. Хресченсенчен җавӑн пекех вӗсен пурнӑҗ условийӗсем сынчен те ыйтаҗсӗ. Телӗсрӗхрен, ялсене җулсем пур-и, электроэнерги, газ кӗртнӗ-и, җыхӑну пур-и. Җак ыйтусен хураҗисем вара ял сыннин мӗн енӗпе ытларах пулӑшу кирлине пӑлме май парасӗ. Пётём Раҗсейри ял хуҗалӑх җыравӗ җавӑн пекех социаллӑ инфраструктура лайӑхлатма май парат. Кӗҗсен каласан, ял сыннин ыраҗнӑ пулӑшу памалли сул-йӑре тупма пулӑшат. Пӑтӗмлетсе каласан, аграри секторне сӗнетсе улӑштарассинче, сынсен пурнӑҗне лайӑхлатассинче тӑп шанӑр пулса тӑрат.

Л. ТУКТИНА.

Парти пурнӑҗсӗ

Җыруан тухса тӑракан җадаҗсене сӑтсе яврӗҗ

Кӗҗнерни кун “Пӑрлехи Раҗсей” партиӗн Муркаш ыраҗни уйрӑмӗн черетсӑр конференцийӗ пулса иртрӗ. Конференцире делегатсем РФ Президентӗ Федераллӑ Пуҗава янӑ Җыруан тухса тӑракан җадаҗсене сӑтсе яврӗҗ. Регионти конференцие кайма делегатсем сулӑларӗҗ.

Августран илсе тӑма җыраҗтарасӗҗ

Хаклӑ вулакансем! «Сентерӑ ялавӗ» хаҗата августран илсе тӑма җыраҗтарасӗҗ. Малалла та пӑрле пулар!